

SENTÈNCIA 23-96 DE 9 D'OCTUBRE DE 1996

**Emissió de xec sense provisió de fons.- Responsabilitat civil subsidiària.- Error en l'apreciació de la prova.**

Ponent: M.I. Sr. Josep Lluís VÀZQUEZ SOTELLO

#### **ANTECEDENTS DE FET**

**I.- RESULTANT:** Que seguida la Causa de referència i celebrat el judici oral, el M. Iltre. Tribunal de Corts dictà Sentència en data 30 d'abril de 1.996 declarant com a fets provats que el 28 d'octubre de 1.994 Jordi B.C. lliurà a la societat Fitman SA. un xec d'un import de 3.000.000.- pta el qual presentat al seu cobrament no pogué ser fet efectiu per manca de provisió de fons. Adelina P.B. era el prestanoms del negoci Turbo Andorra que regentava en aquell període Jordi BONACHI. S'havia donat de baixa al Comú però al moment dels fets continuava constant com a titular administrativa al Registre de Comerç del Govern.

**II.-RESULTANT:** Que sobre els fets provats, recollits en l'anterior Resultant el M. Iltre. Tribunal de Corts dictà la seva citada Sentència amb la següent part dispositiva: "Fallem: Que hem de condemnar i condemnem Jordi B.C., jutjat en rebel·lia, com autor responsable d'un delictes major d'emissió de xec sense fons de l'article 249.3 del Codi Penal, fent-se aplicació de l'article 53 del Codi Penal a la pena D'UN ANY DE PRESÓ, del qual SIS MESOS FERMS i la resta condicional i al pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil es condemna Jordi B.C. a pagar a la Societat Fitman SA la quantitat de TRES MILIONS (3.000.000) DE PESSETES més els interessos legals a partir del primer de març de 1.995, data de la interposició de la querella.

Declarem Adelina P.B., responsable civil subsidiària dels fets d'autes, per aplicació de l'article 69.8 del Codi Penal, havent-se de fer càrrec de la condemna més amunt esmentada en cas de carència de Jordi B.C.."

**III.-RESULTANT:** Que contra dita Sentència s'interposà Recurs de Suplicació per la representació i defensa de Adelina P.B., a qui la Sentència declarava responsable civil subsidiària, fonamentant el seu recurs en error en l'apreciació de la prova (art. 3.5 del Decret regulador d'aquest tràmit). Dit recurs fou admès i emplaçades les demés parts, compareixent davant aquest Tribunal Superior la recurrent, que per via d'al·legacions reproduí el seu escrit formulant el recurs, respecte del qual realitzà les seves al·legacions el Magfc. Ministeri Fiscal, mentre que el condemnat Jordi B.C. presentà un escrit en el que manifestava que referint-se el recurs solament a la responsabilitat civil (subsidiària) de la recurrent i donat que l'objecte de la Suplicació no li afectava ni podia afectar-li, renunciava a comparèixer en la substanciació del recurs de Suplicació, sense que dins el termini de l'emplaçament comparegués la societat FITMAN SA, a la qual la Sentència considerà perjudicada i a favor de la qual va establir la indemnització.

**IV.-RESULTANT:** Que fora de termini de l'emplaçament pretengué comparèixer el Lletat Josep M<sup>a</sup> ROSSELL PONS, en representació de FITMAN SA, a l'únic efecte de poder presentar-se a l'acte de la vista del recurs, ja senyalada, per tal de sol·licitar, com a part apel·lada, la seva petició de que es confirmés la Sentència dictada pel M. Iltre. Tribunal de Corts; incidència sobre la qual es va resoldre pel Tribunal, amb caràcter previ i amb audiència de les parts, en el mateix moment senyalat per a la celebració de la Vista, en els terminis que apareixen documentats a l'Acta de la mateixa, després del que van quedar els autes conclosos per a dictar la present Sentència.

## **FONAMENTS DE DRET**

**I.-CONSIDERANT:** Que la Sentència recorreguda condemna al lliurador del xec Jordi B.C. com autor responsable del delictes d'emissió de xec sense fons de l'article 249.3 del Codi Penal, a la pena expressa, i a que en concepte de responsabilitat civil pagui a la beneficiària del xec, societat Fitman SA, la quantitat de 3.000.000.- pta, més els interessos legals, tot això en base als fets prèviament declarats provats. I sobre aquest pronunciament principal, la Sentència ha esdevingut ferma ja que no s'ha interposat recurs contra la mateixa, i el propi condemnat Jordi B. ha comparegut mitjançant el seu advocat manifestant el seu acord amb la Sentència, renunciant a tota actuació en el

Recurs de Suplicació. Per tant aquesta realitat processal tanca en aquest cas tota possible discussió sobre si la condemna pel delictes de xec sense fons deu incloure la condemna a la responsabilitat civil, punt aquest molt discutit en la doctrina tota vegada que essent un delictes formal, el bé jurídic protegit no és el crèdit sinó la seguretat i la bona fe del tràfic jurídic, pot entendre's com a més correcte que la decisió per la via penal es limiti exclusivament a la condemna o absolució, deixant oberta la qüestió relativa al crèdit representat per l'import del xec, qüestió a decidir per la via civil. I sobre aquest punt ja s'ha pronunciat en varies ocasions l'antic Tribunal Superior de Corts i aquesta Sala Penal, quina jurisprudència es dona per reproduïda, insistint que en aquest cas el problema no existeix per la conformitat del condemnat amb la Sentència, tant en la condemna penal com en la civil.

**II.-CONSIDERANT:** Que pel que s'ha dit l'únic objecte del recurs és el darrer pronunciament de la Sentència que declara a Adelina P.B. responsable civil subsidiària per aplicació de l'article 69.8 del Codi Penal, "havent-se de fer càrrec de la condemna més amunt esmentada en cas de carència de Jordi B.C.", pronunciament que va ser objecte de l'únic recurs de Suplicació interposat en nom d'Adelina P.B. fonamentat en error en l'apreciació de la prova. Tant en l'escrit d'interposició com en les al·legacions fetes davant aquest Tribunal en l'escrit de compareixença, la recurrent reconeix que era la prestanoms del negoci "Turbo Andorra" i que una vegada traspassat pel seu titular real Manuel V.R. a Jordi B.C., Adelina P.B. procurà donar de baixa immediatament l'esmentat negoci doncs ella no volia ser prestanoms de Jordi BONACHI. Però la resultància provatòria, tal com expressament reconeix la recurrent, és que el xec és de 28 d'octubre de 1.994 i que la baixa del negoci no es va produir fins el dia 18 de gener de 1.995, quan el xec ja havia estat emes. La recurrent reconeix aquesta realitat i al·lega que a l'assabentar-se del traspàs del negoci va demanar a l'Hble. Comú d'Andorra la Vella la baixa del mateix i encomanà a la "gestoria Paco" de fer els tràmits corresponents, però que la negligència en la tramitació de la baixa al Registre públic corresponent no fou d'ella sinó del seu gestor, a quina negligència es deu que la baixa definitiva sigui de data 18 de gener de 1.995, entenent que ella ha fet tot el possible per donar de baixa el negoci i que si a la fi no fou així no fou pas per culpa seva sinó per negligència d'un tercer (el seu gestor).

**III.-CONSIDERANT:** Que de les mateixes al·legacions de la recurrent resumides al Considerant anterior es dedueix la procedència de confirmar la Sentència recorreguda sense perjudici de les accions civils que corresponguin als interessats. L'article 69.8 del Codi Penal inclou entre els responsables civils subsidiaris "els prestanoms pels delictes o les contravencions comesos pel propietari real en l'exercici de l'activitat del negoci o pels fets punibles de que aquest darrer en sigui civilment responsable". Com la mateixa recurrent reconeix, sigui per la seva negligència o sigui per la negligència del professional que ella va escollir per tramitar la baixa del negoci, el cert és que quan es lliura el xec el negoci encara estava al seu nom, transcorrent més de 3 mesos fins a la seva baixa efectiva. Com sigui que la responsabilitat del prestanoms i del propietari real la jurisprudència civil la considera solidària per la deguda protecció del creditor i donada la fermesa de la condemna penal i de la responsabilitat civil directa, s'arriba a la conclusió necessària de tenir que confirmar la Sentència recorreguda, sense perjudici de les accions civils de repetició que escaiguin.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, així com els Usos i Costums i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

## **D E C I D I M**

**1r.-** Desestimar el Recurs de Suplicació interposat en aquest Rotlle i Causa per Adelina P.B..

**2n.-** Confirmar íntegrament la Sentència dictada pel M. Iltre. Tribunal de Corts en data 30 d'abril de 1.996.

**3r.-** Imposar les costes processals a la recurrent.

**4t.-** Manem que la Causa sigui retornada al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra Sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.